

Nr 71

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående anslag för budgetåret 1958/59 till medicinska högskolan i Umeå m. m.

(2:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln, punkten 95, s. 241, av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1958, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1958/59 beräkna vissa anslag till medicinska högskolan i Umeå.

Vidare har Kungl. Maj:t (punkt 96, s. 241 och 242) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till vissa kostnader för läkarutbildningen för budgetåret 1958/59 beräkna ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 81, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 28 februari 1958, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1958/59 under åttonde huvudtiteln anvisa

till Medicinska högskolan i Umeå: Avlöningar ett förslagsanslag av 546 000 kronor,

till Medicinska högskolan i Umeå: Omkostnader ett förslagsanslag av 45 000 kronor,

till Medicinska högskolan i Umeå: Materiel m. m. ett reservationsanslag av 110 000 kronor,

till Medicinska högskolan i Umeå: Bokinköp och bokbindning för biblioteket ett reservationsanslag av 145 000 kronor,

till Medicinska högskolan i Umeå: Inredning och utrustning av nya lokaler ett reservationsanslag av 300 000 kronor, samt

till Vissa kostnader för läkarutbildningen ett förslagsanslag av 81 000 kronor.

I propositionen 1957:188 förelade Kungl. Maj:t riksdagen förslag angående inrättande av en medicinsk högskola i Umeå. Propositionen bifölls av riksdagen (SU 179 och Rskr 397). Statsmakternas ifrågavarande beslut, som i allt väsentligt ansluter sig till de förslag i ämnet, som en inom ecklesiastikdepartementet tillkallad särskild beredning framlagt i ett den 29 oktober 1957 avgivet betänkande, innebär i huvudsak följande.

1. En medicinsk högskola inrättas i Umeå från och med budgetåret 1958/59.
2. Vid högskolan skall meddelas propedeutisk och klinisk undervisning. Högskolan dimensioneras för en årlig intagning av 40 studerande.
3. Den kliniska undervisningen börjar den 1 januari 1959 med kurs i medicin. Kurs i kirurgi börjar den 1 augusti 1959. Övriga till medicine licentiatexamens andra avdelning hörande kurser anordnas successivt, med början den 1 januari 1960, enligt en i vissa avseenden bunden turordning.
4. Den propedeutiska undervisningen beräknas kunna börja höstterminen 1962.
5. Särskilda anordningar vidtages för att bereda 20 av de studerande, som intogs vid de medicinska lärosätena höstterminen 1955, fortsatt klinisk utbildning vid universiteten i Uppsala och Lund.
6. Till grund för samarbetet mellan staten och Västerbottens läns landsting rörande högskolans inrättande och drift lägges ett mellan beredningen och företrädare för landstinget träffat avtal, dagtecknat den 4 oktober 1957.
7. Till grund för samarbetet mellan staten och Umeå stad i frågor som sammanhänger med den medicinska och odontologiska utbildningen i Umeå lägges ett mellan beredningen och företrädare för staden träffat avtal, likaledes dagtecknat den 4 oktober 1957.
8. Vid full utbyggnad av medicinska högskolan i Umeå — från och med budgetåret 1962/63 — skall finnas inrättade bland annat 20 professorer, 6 laboraturer eller motsvarande tjänster, 10 tjänster såsom lärare i kliniska ämnen i lönegraden Ae 24, 6 docenturer samt 1 forskardocentur.
9. För tillgodoseende av högskolans och lasarettets lokalbehov genomföres en byggnadsplan i två skeden. Under ett första skede anordnas lokaler, som är nödvändiga för den kliniska undervisningen. Under nämnda skede tillkommer bland annat nya kliniker för barnpsykiatri, dermato-venereologi, neurologi, ortopedi, psykiatri samt radioterapi med tumördiagnostik. Under ett andra skede färdigställs lokaler för propedeutisk undervisning samt utökade lokaler för klinisk undervisning och medicinsk forskning. Under detta skede tillkommer bland annat institutioner för bakteriologi, klinisk bakteriologi, virologi, hygien, farmakologi och klinisk farmakologi, vidare en ny institutionsbyggnad för klinisk fysiologi, klinisk kemi och medicinsk kemi samt slutligen en särskild behandlings- och administrationsbyggnad.
10. Ett medicinskt-odontologiskt bibliotek inrättas. En särskild nybyggnad, avsedd att inrymma detta bibliotek samt högskolans administrationslokaler, uppföres inom en tidrymd av sex à sju år.
11. Särskilda anordningar vidtages för tillgodoseende av behovet av bostäder för lärare och övrig personal samt för de studerande. Bland annat uppföres i staden särskilda studentbostadshus.
12. Ett gemensamt kårhus för de studerande vid medicinska högskolan och tandläkarinstitutet anordnas. För detta ändamål upplåter Umeå stad

hyresfritt hela den s.k. Scharinska fastigheten, å vilken är uppförda en huvudbyggnad och en annexbyggnad med en sammanlagd golvyta av ca 825 m².

13. Högskolan skall under uppbyggnadsperioden stå under omedelbar ledning av en organisationskommitté.

14. De årliga kostnaderna för statsverket vid full utbyggnad av högskolan beräknas till 5,4 miljoner kronor. Av detta belopp hänför sig 4,2 miljoner till åttonde huvudtiteln samt 1,2 miljoner till elfte huvudtiteln. Engångskostnaderna för statsverket för full utbyggnad av högskolan beräknas till 26,8 miljoner kronor. Av detta belopp hänför sig 10,2 miljoner kronor till åttonde huvudtiteln, 15,3 miljoner till elfte huvudtiteln och 1,3 miljoner kronor till kapitalbudgeten (ecklesiastikdepartementet).

Genom beslut den 28 februari 1958 har Kungl. Maj:t för sin del godkänt *dels* avtal mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Västerbottens läns landsting, å andra sidan, angående inrättande av en medicinsk läroanstalt i Umeå m. m., *dels ock* avtal mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Umeå stad, å andra sidan, angående vissa åtaganden i samband med anordnande av medicinsk och odontologisk utbildning i Umeå.

Genom beslut den 15 november 1957 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för ecklesiastikdepartementet att tillsätta en organisationskommitté, bestående av högst tolv ledamöter, för den i propositionen 1957:188 avsedda medicinska högskolan i Umeå samt att utse en av kommitténs ledamöter att i egenskap av ordförande leda kommitténs arbete. Med stöd av detta bemyndigande utsåg departementschefen genom beslut den 6 december 1957 ordförande och ledamöter i nämnda kommitté.

I en till universitetskanslern ställd skrivelse av den 31 januari 1958 har organisationskommittén framlagt förslag beträffande beräkningen av medelsbehovet för budgetåret 1958/59 under högskolans anslag till avlöningar, omkostnader, materiel m.m. samt bokinköp och bokbindning för biblioteket. På grundval av dessa förslag har kanslern i skrivelse den 11 februari 1958 avgivit åskanden beträffande nämnda anslag.

Organisationskommittén har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 7 februari 1958 gjort framställning rörande medelsanvisningen för nästa budgetår under högskolans anslag till inredning och utrustning av nya lokaler.

Kanslern har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 6 februari 1958 avgivit förslag angående extra kliniska utbildningsplatser vid universiteten i Uppsala och Lund, m.m.

1:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 5—12 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 28 februari 1958) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att, i överensstämmelse med vad departementschefen

anfört, fastställa personalförteckning för medicinska högskolan i Umeå, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för medicinska högskolan i Umeå, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, dels ock till Medicinska högskolan i Umeå: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 546 000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas bland annat följande.

Organisationskommittén för den medicinska högskolan i Umeå har beräknat detta förslagsanslag för nästa budgetår till 546 000 kronor, vilka beräkningar grundar sig på i huvudsak följande förslag. (Inom parentes anges datum för föreslagen tjänsts inrättande.)

Farmakologi

- 1) en lärare i klinisk farmakologi i Ae 24 (1/10 1958)

Patologi

- 2) en professor i patologi i Bo 3 (1/10 1958)
- 3) en förste assistent (1/10 1958)
- 4) en kontorist i Ae 9 (1/10 1958)
- 5) ett laboratoriebiträde i Ae 9 (1/10 1958)
- 6) en institutionsvaktmästare i Ae 8 (1/10 1958)

Medicin

- 7) en professor i medicin i Bo 3 (1/10 1958)
- 8) lärare i medicin i Ae 24 (1/10 1958)
- 9) biträdande lärare, arvoden å tillhoppa 11 850 kronor
- 10) två kliniska amanuenser (1/10 1958)
- 11) en kontorist i Ae 9 (1/10 1958)
- 12) ett laboratoriebiträde i Ae 9 (1/10 1958)

Kirurgi

- 13) en professor i kirurgi i Bo 3 (1/5 1959)
- 14) en lärare i kirurgi i Ae 24 (1/5 1959)
- 15) en klinisk amanuens (1/5 1959)
- 16) en kontorist i Ae 9 (1/5 1959)
- 17) ett laboratoriebiträde i Ae 9 (1/5 1959)

Ortopedi

- 18) en professor i ortopedi i Bo 3 (1/5 1959)
- 19) en klinisk amanuens (1/5 1959)
- 20) ett kanslibiträde i Ae 7 (1/5 1959)

Klinisk bakteriologi

- 21) en laborator i klinisk bakteriologi i Ao 26 (1/10 1958)
- 22) en klinisk amanuens (1/10 1958)
- 23) ett laboratoriebiträde i Ae 9 (1/10 1958)

Klinisk fysiologi

- 24) en professor i klinisk fysiologi i Bo 3 (1/10 1958)
- 25) en klinisk amanuens (1/10 1958)
- 26) ett kanslibiträde i Ae 7 (1/10 1958)
- 27) en laboratoriesköterska i Ae 9 (1/10 1958)

Klinisk kemi

- 28) en laborator i klinisk kemi i Ao 26 (1/10 1958)
- 29) biträdande lärare, arvode 600 kronor

Radioterapi med tumördiagnostik

- 30) en professor i radioterapi med tumördiagnostik i Bo 3 (1/5 1959)
- 31) en klinisk amanuens (1/5 1959)
- 32) ett kanslibiträde i Ae 7 (1/5 1959)

Röntgendiagnostik

- 33) en professor i röntgendiagnostik i Bo 3 (1/10 1958)
- 34) en klinisk amanuens (1/10 1958)
- 35) en kontorist i Ae 9 (1/10 1958)

Biblioteket

- 36) en förste bibliotekarie i Ae 24 (1/7 1958)
- 37) en bibliotekarie i Ae 21 (1/1 1959)
- 38) en förste biblioteksassistent i Ae 13 (1/7 1958)
- 39) ett biblioteksbiträde i Ae 9 (1/10 1958)
- 40) arvode till stadsbibliotekarien i Umeå, 3 600 kronor
- 41) extra arbetskraft, 9 000 kronor

Administrationn

- 42) en byrådirektör i Ae 24 (1/7 1958)
- 43) en kassör i Ae 10 (1/10 1958)
- 44) ett kanslibiträde i Ae 7 (1/7 1958)
- 45) extra arbetskraft, 6 000 kronor

För de vetenskapliga institutionerna gemensam personal

- 46) en djurvårdare i Ae 7 (1/1 1959)

Övriga utgifter

47) vikariatsersättningar m.m., omkring 33 000 kronor

Särskilda uppbördsmedel

48) bidrag från Västerbottens läns landsting till avlönande av kliniska amanuenser, 40 000 kronor.

Kanslern har icke något att erinra mot vad kommittén föreslagit.

Departementschefen, som i allt väsentligt biträtt organisationskommitténs förslag, har anfört bland annat följande.

Innan jag redovisar mitt ställningstagande till de av organisationskommittén under avlöningsanslaget framförda förslagen, torde jag böra erinra om några av Kungl. Maj:t meddelade beslut rörande ledigkungörande av vissa befattningar vid medicinska högskolan i Umeå m.m. Sålunda har Kungl. Maj:t genom beslut den 13 december 1957 givit föreskrifter om tillsättningsförfarandet beträffande professor och laboratur (motsvarande) vid högskolan samt anbefallt vederbörande universitetsmyndigheter i Uppsala att omedelbart vidtaga åtgärder för tillsättande av befattningarna som professor i medicin, patologi och klinisk fysiologi samt som laborator i klinisk bakteriologi. Vidare har Kungl. Maj:t genom skilda beslut den 14 februari 1958 medgivit att vid högskolan må ledigförklaras följande tjänster, nämligen en professor i radioterapi med tumördiagnostik, en professor i ortopedi, en lärartjänst i klinisk farmakologi, en lärartjänst i medicin, en förste bibliotekarietjänst, en bibliotekarietjänst, en förste biblioteksassistenttjänst, en biblioteksbiträdestjänst, en byrådirektörstjänst, en kassörstjänst och en kanslibiträdestjänst (för administrationen). I beslutet har som tidigare tillträdesdag angivits enahanda tidpunkt, som av organisationskommittén i anslagsframställningen föreslagits för tjänstens inrättande, samt tillika givits föreskrifter rörande tillsättningsförfarandet.

Vad organisationskommittén anfört och föreslagit beträffande avlöningsanslaget anser jag mig böra biträda med de avvikelser, som framgår av det följande.

I stället för de under punkterna 11, 16 och 35 föreslagna kontoristtjänsterna i Ae 9 torde böra inrättas kanslibiträdestjänster i Ae 7.

De under punkterna 5, 12, 17 och 23 föreslagna tjänsterna som laboratoriebiträde i Ae 9 torde samtliga böra placeras i högst Ae 9.

Befattningarna som klinisk amanuens i Umeå (punkterna 10, 15, 19, 22, 25, 31 och 34) torde, såsom organisationskommittén förutsatt, böra förenas med enahanda avlöningsförmåner, som gäller beträffande motsvarande befattningar vid Göteborgs universitet. Kallortstillägg eller extra provisoriskt tillägg torde däremot icke böra utgå till ifrågavarande befattningshavare. Arvodet till klinisk amanuens i Umeå torde för närvarande, fränsett ålderstillägg, böra beräknas till 25 740 kronor för år eller 2 145 kronor för månad.

Vid bifall till vad jag förordat bör å personalförteckning för högskolan uppföras följande befattningar, nämligen sju professorer i Bo 3, två laboratorer i Ao 26, en byrådirektör i Ae 24, en förste bibliotekarie i Ae 24, tre lärare i Ae 24 och en bibliotekarie i Ae 21.

Jag beräknar hela avlöningsanslaget för nästa budgetår till 546 000 kronor.

Utskottet, som icke funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att, i överensstämmelse med vad departementschefen anfört, fastställa personalförteckning för medicinska högskolan i Umeå, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59;

b) godkänna följande avlöningsstat för medicinska högskolan i Umeå, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	138 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till biträdande lärare, assistenter, amanuenser m. m., <i>förslagsvis</i>	25 400
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	342 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	77 000
Summa kronor	586 000

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag från Västerbottens läns landsting till avlöande av kliniska amanuenser	40 000
Nettoutgift kronor	546 000

c) till *Medicinska högskolan i Umeå*: Avlöningar för budgetåret 1958/59 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 546 000 kronor.

2:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 12 och 13) hemställer utskottet, att riksdagen må till *Medicinska högskolan i Umeå*: *Omkostnader* för budgetåret 1958/59 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 45 000 kronor.

3:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 13—16) hemställer utskottet, att riksdagen må till *Medicinska högskolan i Umeå*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1958/59 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kronor.

4:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Bokinköp och bokbindning för biblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 16) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinska högskolan i Umeå: Bokinköp och bokbindning för biblioteket* för budgetåret 1958/59 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 145 000 kronor.

5:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Inredning och utrustning av nya lokaler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 16—18) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att inredning och utrustning för medicinska högskolan i Umeå må beställas till ett belopp av högst 300 000 kronor, att gäldas tidigast under budgetåret 1959/60;

b) till *Medicinska högskolan i Umeå: Inredning och utrustning av nya lokaler* för budgetåret 1958/59 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

6:o) **Vissa kostnader för läkarutbildningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 18—21), vilket avser medelsanvisning för undervisning under fjärde studieåret av ytterligare tio medicine studerande vid varterdera av universiteten i Uppsala och Lund, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för läkarutbildningen* för budgetåret 1958/59 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 81 000 kronor.

Stockholm den 10 april 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 73.